

El clam de Sa Sargantana

Sa Sargantana, l'associació d'estudiants universitaris de les Balears a Catalunya, creada el curs 1996-97, ha presentat la seva reivindicació bàsica: que les institucions de Balears ajudin els estudiants illencs a Catalunya a afrontar el cost de l'estada al Principat.

Era el curs 1996-97 quan un grup d'estudiants illencs a Catalunya decidiren tirar endavant una idea que feia temps que els passava pel cap: associar tots els estudiants de Balears que cursaven estudis superiors a Catalunya. Dit i fet. Naixia Sa Sargantana.

Els objectius de l'associació són els de fomentar el coneixement mutu entre Catalunya i Balears i esdevenir un punt de contacte entre naturals de cada illa balear i de les Pitiüses. Aquests són objectius que s'intenten anar assolint organitzant i participant en diverses activitats culturals i actes lúdics. Un tercer objectiu és més clarament reivindicatiu: demanar ajudes per al nombrós grup d'estudiants de Balears a Catalunya, que no gaudeixen de cap suport econòmic de les institucions de les Illes, segons denuncia Sa Sargantana. I en aquest sentit, aquest estiu ha significat el *bateig de foc* del col·lectiu. Han presentat a tota la societat balear, a través dels mitjans de comunicació, un exhaustiu estudi sobre les mancances d'aquest important col·lectiu estudiantil i les seves reivindicacions. Es tracta d'un informe redactat per Antònia Amengual i Pau Obrador, amb el suport de Joan Serra, Joan Bagur i l'ajuda de nombrosos testimonis d'illencs que cursen estudis universitaris al Principat.

Un col·lectiu important. A la Universitat de les Illes Balears hi

cursen estudis uns 14.000 estudiants, mentre que a Catalunya, segons l'anàlisi de Sa Sargantana, s'han matriculat durant el darrer curs en alguna de les universitats 3.641 alumnes de les Illes. Aquest nombre representa, del total d'alumnes universitaris balears (UIB més els que estudien a Catalunya, als quals se'ls hauria d'afegir els

El col·lectiu de joves balears que estudia a Catalunya representa un 19,8% dels illencs que cursen estudis superiors.

que cursen estudis al País Valencià i en d'altres comunitats, que no són recollits per l'anàlisi), pràcticament una cinquena part: en concret, un 19,8%. És, per tant, un col·lectiu força important.

"Llevat de bones paraules, les autoritats de Balears ens donen un escàs suport", expliquen. Sa Sargantana considera que el fet d'anar a estudiar a fora de les Illes "ha de deixar de considerar-se com una excepcionalitat: el volum d'estudiants a les universitats públiques de Catalunya és prou rellevant si el comparam amb el de la

UIB. Estudiar a fora s'ha de veure com una necessitat i no com un luxe. És imprescindible una política educativa que fomenti i no discrimini el desplaçament per estudiar a fora."

El col·lectiu estudiantil illenc al Principat demana una vertadera política de suport, semblant a la de Canàries "on existeixen beques, incompatibles amb les del Ministeri, amb una quantia de 273.620 pessetes per als desplaçaments a una altra illa, i de fins a 289.025 pessetes en el cas dels estudiants que se'n van fora per fer una carrera que no es pot cursar a Canàries".

Fins ara les institucions baleariques s'han mostrat insensibles a aquests estudiants, i de fet únicament el Consell Insular de Menorca dona una petita ajuda. Un dels aspectes que més encareixen l'estada a fora és, òbviament, el transport. "No tenim cap ajuda per a transport més enllà del descompte de resident normal per a tots els ciutadans, si bé és cert que alguna companyia de transport, amb criteris comercials, preveu algun descompte. A més, en la qüestió del transport estam a mercè de les dates clau, durant les quals és generalment impossible trobar bitllet", explica l'informe.

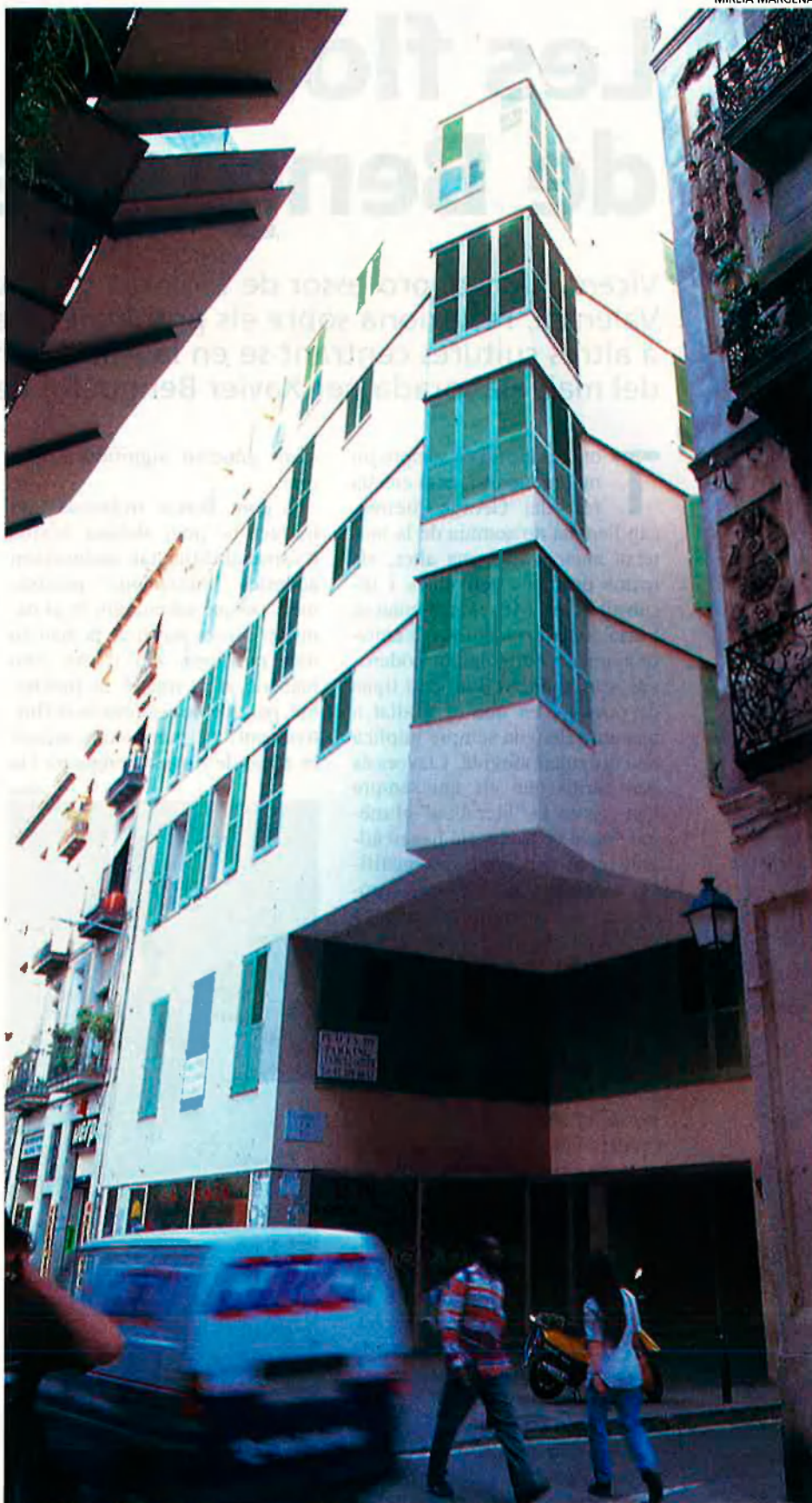
Costos. Sa Sargantana ha calculat el cost global que representa estudiar una carrera a Catalunya per a un jove balear. Així, si l'estudiant viu en un pis llogat, i compartit, l'allotjament li surt anualment per

unes 350.000 pessetes, una quantitat a la qual s'han d'afegir fins a 100.000 pessetes més pels costos de manteniment (telèfon, gas i electricitat...) de l'habitatge. La manutenció s'emporta unes 250.000 pessetes. Pel que fa a despeses estrictament acadèmiques, s'han de comptabilitzar la matrícula (100.000 ptes. de mitjana) i el material acadèmic (unes 70.000 ptes.). Moure's des de la zona de residència fins al centre d'estudis, a més d'altres viatges urbans, costa anualment unes 40.000 ptes. Finalment, cal tenir present els viatges Catalunya-Balears, que si se'n fan sis (que correspondria al mínim: partida a la tardor, anades i tornades de Nadal i Pasqua, i retorn a l'estiu) sumen unes 90.000 pessetes més. En total, aproximadament, un milió de pessetes. Sa Sargantana recorda que en cas d'allotjar-se en una residència caldria afegir un cost mensual d'entre 70.000 i 80.000 pessetes més que augmenta la despesa anual en un mínim de 1,3 milions ptes; tot plegat l'any pot costar 2,3 milions de pessetes.

Expliquen els estudiants illencs a Catalunya que a hores d'ara només poden comptar amb les ajudes del Consell Insular de Menorca (òbviament solament per als menorquins) que són 50 beques de residència de 100.000 pessetes cadascuna) o amb les beques normals del ministeri, que, a més de la gratuïtat de la matrícula, són de 340.000 pessetes. En el millor dels casos les beques del ministeri no cobreixen més enllà del 60% del cost d'anar a estudiar a fora de Balears.

Així doncs, Sa Sargantana posa com a exemple les ajudes que concedeixen les institucions de Canàries i, en menor mesura, el Consell Insular de Menorca, i reclama de les institucions balears una major implicació en aquest problema, que cerquin sistemes de beques i ajuts per als desplaçaments dels estudiants fora de Balears. Uns desplaçaments que, al seu parer, "són una necessitat i no un luxe".

Miquel Payeras

Local de l'Espai Mallorca que s'inaugurarà el propinent mes de setembre. Aquest edifici serà la seu social de Sa Sargantana.